

Baccalauréat général

BRETON

Série L – Langue Vivante 2

**Durée : 3 heures
Coefficient : 4**

L'usage du dictionnaire et de tout matériel électronique ou informatique est interdit.

L'ensemble du sujet est àagrafer avec la copie d'examen.

Avant de composer, le candidat s'assurera que le sujet comporte bien 7 pages numérotées de 1/7 à 7/7.

Botoù ar rener.

Emañ strollad re gozh Plougadvan oc'h ober ur veaj organizet. Loeiz Kerdraoñ, rener ar strollad, a zo marvet gant ul lamm-kalon e-kreiz un abadenn-zañs.

Hag evel-se e voe lakaet rener Strollad re gozh Plougadvan war un daol en ur sal vihan e-kichen ar sal-zañs. Ur pennad e chomas sioul an traoù, pep hini anezho en e azez, evel mantret¹. N'oa den ebet ken war al leur-zañs. Bep un tammig e kreskas trouz ar sonerezh. A-nebeudoù e savas ar re gozh diwar o c'hador ha mont da zañsal. Dañsoù sioul ha melkonius da gentañ. Ar paotr yaouank n'edo ket e vicher da zeskiñ gantañ. Tamm-ha-tamm e kreske an trouz hag e vuanae al lusk². A-benn un eur-horolaj oa dirollet an holl, lod o lammat par ma c'hellent, a-unan, a-zaouioù pe a-stroll, ar re strobet³ o kas banneoù traoù kreñv d'an traoñ. Warc'hoazh e vefe lakaet Loeiz Kerdraoñ en arched⁴. Abred a-walc'h e vefe kas ar c'heloù d'e gerent. N'en doa ket kalz a dud er vro, bugale n'en doa ket bet. Warc'hoazh e vefe kaset e gorf da Blougadvan, gant ar c'harr-nij: asurañs vat en doa hag ar strollad ivez. Pevar pe pemp dervezh a chome ganto da ebatal⁵. Warc'hoazh o doa da vont pelloc'h er gouelec'h⁶, er gêr gozh kollet e-touez an traezh, kalz koshoc'h eget Kartaj. Diouzh an noz e chomfent da zebriñ kouskous en ur gêriadenn vihan. Eno, 'toare, oa dispar. Kerkoulz ha kig-ha-farz Mari Stourm pe Anna-Vari Borbo. "Mesk ha mesk bremañ," a embanne ar paotr yaouank, hag ar re gozh da youc'hal gant ar blijadur.

"Gast a votoù" a c'hroz mole Fañch Lost-ar-C'hoad. E-unan edo⁷ en e azez. Aet an holl re all e breskenn⁸, Mari hag all. Farsus oa gwelet anezho oc'h hejañ⁹ o foñsoù pounner. [...] Sevel a reas da zivorfilañ e zivesker ha war zigarez mont da laosker ur banne dour ez eas d'ober ur gwel da Loeiz Kerdraoñ war e varskaon¹⁰. Kaeraat beilhadenn¹¹! [...] N'oa nemet un dra o lugerniñ¹² er sal, an dra laouen nemetañ. Ar re votoù-lêr. N'oant ket souchet¹³ gant ar pallenn. Skediñ a raent en amc'houlou ar sal. Bev-mat e oant. Tostaat a reas Fañch outo. Klaoustre pevar ha daou-ugent. Memes ment¹⁴ gant e re nemet frankoc'h ar beg anezho, ha souploc'h da welet. Ur sell a-dreñv, serr oa an nor, ha ploup ! Graet ar stal gantañ. Ha sachañ war ar pallenn da souchañ botoù an hini marv.

¹.- **Mantret** : souezhet, trist ha dilavar

².- **Al lusk** : ar ritm

³.- **Strobet**: n'int ket evit dañsal.

⁴.- **An arched** : an arc'h, ar charke : seurt «boest » ma vez lakaet korf ar re varv e-barzh.

⁵.- **Ebatal**: kaout plijadur.

⁶.- **Gouelec'h**: lec'h gouez, dezerzh.

⁷.- **Edo** : e oa.

⁸.- **Breskenn** : diroll, foll.

⁹.- **Hejañ** : fiñval a-gleiz hag a-zehoù.

¹⁰.- **Marskaon , ar varskaon** : seurt taol ma vez lakaet, astennet ar c'horf marv warni.

¹¹.- **Beilhadenn**: d'ar veilhadenn e teu kerent, mignoned hag amezeien da bediñ en-dro da gorf an hini marv.

¹².- **Lugerniñ**: skediñ, "briller" e galleg.

¹³.- **Souchet**: kuzhet.

Pa zeuas en-dro er sal vras edo an holl a-zevri-kaer gant an tango. Tino Rossi eo a oa lakaet war an troer-pladennoù, "Le tango vous invite, venez, venez danser..." Start oa ar c'horfoù kenetrezo, Mari zoken he doa kavet ur paotr yaouank kozh d'he briata¹⁵. Dont a reas da soñj da Fañch eus un ostaleri war vord ar mor e-lec'h ma oa bet en e yaouankiz o kerc'hat bezhin du gant an Arvoriz.¹⁶ D'an distro e oant chomet da evañ ur banne. Edo ar ganaouenn-se en-dro ha martoloded o tañsal stardet gant merc'hed ar vro... "Le tango vous invite..." Int-i paourkaezh kouerien¹⁷ diwar ar maez don n'o doa ket a dro da chom da verc'heta na da zañsal war ar pemdez. Noz-deiz, sul-ouel-pemdez ouzh ar stern. Sellout ouzh e dreid a reas. Kalz aesoc'h oa en e votoù. Rinklañ¹⁸ a raent o-unan war al leur. E gorf penn-da-benn a rinkle, a nije. An intañvezed, ar merc'hed dimezet zoken a selle outañ o tostaat, ken skañv ha ken mibin.¹⁹ An holl a c'hoarzhe outañ bremañ. N'oa ket fall ober beajoù organizet a-benn ar fin. Er vodadeg veur kentañ e lakafe e anv da vont da rener, e-lec'h Loeiz Kerdraoñ. Mall eo en defe un ti er bourk. Rinklañ a rae e votoù diouto o-unan. Da vat edo o tañsal an tango, un intañvez krog en e c'houzoug.

Diwar Goulc'han Kervella, E vrennigenn ziwezhañ, Al Liamm, 1999.

¹⁴.- **Ment** : « taille » e galleg.

¹⁵.- **Briata** : « enlacer », e galleg.

¹⁶.- **Arvoriz** : an dud o chom war vord ar mor.

¹⁷.- **Kouer, ur c'houer** : ur peizant, ul labourer-douar.

¹⁸.- **Rinklañ** : risklañ, rusklañ. « Glisser », e galleg.

¹⁹.- **Mibin** : « Agile, alerte » e galleg.

I.- Kompren. (10 poent)

A.- Kompren dre vras.

Respont ar goulennoù-mañ.

1. Eus peseurt / A beseurt levr eo tennet an destenn?
.....

2. Piv a zo o / é veajiñ?
.....

3. Petra zo c'hoarvezet gant / get o rener?
.....

4. E pelec'h / E-menn eo bet lakaet ar c'horf?
.....

5. Chomet eo an dud en-dro d'ar c'horf a-hed an noz? Petra o deus graet ?
.....
.....

6. Ha graet e vo un dra bennak gant / get ar c'horf an devezh war-lerc'h ? Petra ?
.....
.....

7. Petra a raio ar strollad an deiz goude?
.....

8. Peseurt botoù a zo gant Fañch Lost-ar-C'hoad en e dreid?
.....

9. Petra en deus laeret Fañch digant an hini marv?
.....

10. Perak e oa bet Fañch war vord ar mor pa oa yaouank?
.....

B. - Kompren dre ar munut.

Lakait ur groaz dirak ar respont mat. Tennit eus an destenn ar frazennoù a ziskouez ho peus graet an dibab mat.

Indiquer la bonne réponse par une croix ; justifier la réponse en écrivant la citation qui s'y rapporte.

Skouer / Exemple :

Marvet eo ar rener

pa oa o tebriñ

pa oa o kousket

pa oa o tañsal

Arroudenn: Loeiz Kerdraoñ a zo marvet gant ul lamm-kalon e-kreiz un abadenn-zañs

1. An dud...

a chomas da veilhañ ar c'horf

a yeas da gousket

a yeas da zañsal

Arroudenn:

.....

2. Paotr ar sonerezh a oa ...

barrek-kenañ

divarrek

aet kuit

Arroudenn:

.....

3. Loeiz Kerdraoñ ...

en doa kalz bugale

ne wele ket e vugale ken

n'en doa bugel ebet

Arroudenn:.....

.....

4. Kas ar c'horf da Vreizh ...

ne vo ket graet

a gousto ker-ruz

a vo aes ha digoust

Arroudenn:

.....

5. An douristed kozh a zo o veajiñ e ...

er Maghreb

e Bro-Leon

er Japan

Arroudenn :

.....

6. Botoù Fañch ...

a zo dispar

a zo fall

a zo re vrav

Arroudenn:

.....

7. Botoù Loeiz zo ...

re vras evit Fañch

a vent vat

uzet mat

Arroudenn :

.....

